

Jazykový test č. 3

NAUKA O SLOVĚ

Jazykový rozbor

1. Napište, ze kterých slov základových a kterou částí (zda předponou, příponou nebo koncovkou) byla utvořena následující slova odvozená:

- a) slunný – ze základového slova _____, _____
 b) stříbrný – ze základového slova _____, _____
 c) jelení – ze základového slova _____, _____
 d) deník – ze základového slova _____, _____
 e) rozzářit – ze základového slova _____, _____

2. Proveďte slovtvorný rozbor. Pod následující slova odvozená doplňte slova základová a pod slova základová uveďte slovtvorné základy.

upřímně tamější známější nestřídmě rozumně umění soukromě

3. Napište:

a) pět slov s předponou *vy-* –

b) pět slov s předponou *ú-* –

4. Napište:

a) pět slov s příponou *-ář* –

b) pět slov s příponovou částí *-ička* –

5. Utvořte věty s těmito slovy:

a) nejjedovatější –

b) nejedovatý –

6. Proveďte morfeematický rozbor (rozbor stavby) následujících slov. Svislými čarami oddělte jednotlivé morfémy, tj. předponu (předpony), kořen, příponu a koncovku.

podhorský, náskok, neposlušný, vodový, rozzlobený

7. Vypište z předcházejícího úkolu slova, která mají pouze:

- a) předponu a kořen –
- b) kořen a část příponovou –

8. Podtrhněte kořeny v následujících slovech:

podzimní, pozemský, zasypat, zubař, výzkumný, polesí, stavební, výkupna, rozsedlina, hradby

9. Utvořte deset slov příbuzných od kořene *-pis-*:

10. Napište deset slov příbuzných se slovem *mluvit*:

11. Přeškrtněte slova, která nejsou příbuzná se slovem *nést*:

nosnost – nositel – nosatý – nosný – nános – nosítka – nosní – přenosný – nosová – donáška

12. Roztříděte slova *let, letový, letní, letnička, letec, letošní, letnice, letištní, letohrádek, přelétavý* tak, aby vytvořila dvě řady slov příbuzných.

- a) letadlo –
- b) léto –

13. V uvedených řadách slov rozlište slova příbuzná a jiný tvar téhož slova. Jiný tvar téhož slova přeškrtněte.

- a) lidé – lidový, lidstvo, lidmi, nelidsky
- b) krásný – krásně, krásného, nejkrásnější, krasopis
- c) pracovat – pracovník, vypracovat, pracoviště, pracujeme
- d) město – města, městský, měšťák, velkoměsto

14. Užijte ve větách tyto tvary slov: *dobili – dobyli, mít – mýt, sírová – sýrová – syrová, vír – výr*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pamatujte si!

Pravopis skupiny mně:
zapomněl, vzpomněl, připomněl,
zapomnětlivost, pomněnka, domněnka

tajemný – tajemně
rozumný – rozumně

ale

Pravopis skupiny mě:
tamější
(příslovce tam + přípona -ější)
zřejmý – zřejmě
rozumí – rozuměl

